

мислення у молоді, позитивне та поважне відношення до демократичних засад суспільства, що стоять перед державою та законодавчою базою. Це вважаємо, сформулює розвиток ціннісних орієнтацій, самореалізацію педагога і студента.

Література:

1. Андріяко Ю. В., Россоха М. Ю., Семериков С. О., Ищенко О. Н. Системний підхід у управлінні педагогічним процесом в Вузі. *Вісник Черкаського університету*. Випуск 183. С. 5-10.

УДК 37.02

**МЕТОДИ НАВЧАННЯ: СУТНІСТЬ, КЛАСИФІКАЦІЯ ТА
МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРИ ДИСТАНЦІЙНОМУ
НАВЧАННІ**

*Ковальова Т.В., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Ковальов П.А., к.т.н., доцент
Національний університет цивільного захисту України*

Методи навчання або способи знаходження істини широко висвітлювались та досліджувались науковцями. С.П. Семенець [1], О. А. Кучерук [2], Т. В. Хома [3] звертали свою увагу застосування активних методів навчання в педагогіці вищої школи. Метою нашого дослідження є висвітлення позитивних і негативних моментів щодо методів навчання та обґрунтування методів, які є найбільш доцільними при дистанційному навчанні.

Існує безліч методів навчання, і кожен з них має свої переваги та недоліки. Деякі з найпоширеніших методів навчання включають:

- лекції. Цей метод полягає в тому, що викладач передає інформацію студентам у вигляді монологу. Лекції можуть бути корисними для передачі великої кількості інформації, але можуть бути менш ефективними в засвоєнні інформації студентами;

- групова робота. Цей метод залучає здобувачів до спільної роботи у групах, де вони взаємодіють, обмінюються ідеями та вирішують проблеми разом. Групова робота сприяє розвитку комунікаційних та співробітницьких навичок, а також сприяє кращому засвоєнню і усвідомленню матеріалу;

- практичні заняття. Цей метод включає проведення різних практичних вправ, де здобувачі можуть застосовувати свої знання на практиці. Цей метод сприяє активному залученню студентів до навчання та допомагає їм краще засвоювати матеріал;

- інтерактивні заняття. Цей метод включає використання різних інтерактивних методів, таких як інтерактивна дошка, комп'ютерні програми або інтерактивні вправи. Інтерактивні заняття залучають студентів до активного навчання та сприяють їх активності та співпраці;

- дистанційне навчання. У цьому методі навчання здобувачі отримують інструкції та матеріали для навчання віддалено, за допомогою Інтернету або інших технологій. Дистанційне навчання надає їм гнучкість у навчанні та можливість навчатися в будь-який час та в будь-якому місці. Це лише кілька прикладів методів навчання, і використання певних методів може залежати від типу матеріалу, предмета навчання та індивідуальних потреб здобувача.

Ці методи навчання можна класифікувати за різними ознаками, наприклад, за способом подачі матеріалу, типом діяльності здобувача, його

активністю, наявністю використання технологій тощо. За способом подачі матеріалу методи навчання можна розділити на:

- виставковий метод, коли здобувач сприймає інформацію через органи чуття, дуже популярний при походах до музеїв або виставок;
- розповідний метод: викладення матеріалу викладачем за допомогою усної мови;
- показовий метод: викладач демонструє певні дії або процеси, щоб продемонструвати певні прийоми чи методи;
- практичний метод: здобувач самостійно використовує отримані знання або навички, або розробляє практичні завдання;
- проблемно-пошуковий метод: студент виявляє проблему або питання, а потім шукає відповіді та розв'язки, використовуючи різні джерела і інформаційні технології.

За типом діяльності здобувача методи навчання можна класифікувати на:

- фронтальний метод: викладач спілкується зі всіма студентами разом, давши однакову кількість інформації;
- груповий метод: студенти працюють у групах для вирішення завдань, спілкуючись та обмінюючись ідеями;
- індивідуальний метод: здобувачі працюють самостійно, без активного участі викладача або іншого студента;
- паралельний метод: студенти працюють над різними частинами матеріалу одночасно.
- делегування: здобувачі виконують певні завдання або обов'язки, що вимагають рішень і прийняття рішень.

За активністю здобувача методи навчання можна класифікувати на:

- пасивні методи: студент просто сприймає інформацію без активної участі чи втручання;

- активні методи: студенти беруть активну участь у процесі навчання, виконуючи завдання, виконуючи конкретні завдання або залучаючись до обговорення.

Залежно від використовуваних технологій, методи навчання можуть бути класифіковані як:

- традиційні методи: використання книг, занять в аудиторії, усна лекція тощо;

- сучасні методи: використання комп'ютерів, Інтернету, інтерактивних дошок, відео-уроків, веб-семінарів, онлайн-курсів тощо.

Вибір методу навчання залежить від цілей навчання, предмету, вимог здобувачів та інших факторів. Ефективне використання різних методів навчання може забезпечити зрозумілість інформації, зацікавленість студентів і покращення їх навчальних результатів.

В умовах воєнного стану найбільш поширеним методом навчання є дистанційне. Під час дистанційного навчання можна використовувати різні методи навчання, які сприяють ефективному засвоєнню матеріалу та залученню здобувачів до активної навчальної діяльності. Ось декілька методів, які можуть бути застосовані під час дистанційного навчання:

- відеолекції: викладач може записувати лекції на відео та надсилати їх студентам. Цей метод дозволяє студентам переглядати лекції в зручний для них час і темпі, а також повертатися до необхідного матеріалу для повторення;

- відеоконференції: можна проводити онлайн-зустрічі зі студентами за допомогою спеціальних платформ, наприклад Zoom чи Google Meet. Цей метод дозволяє викладачам спілкуватися зі здобувачами в режимі реального часу, вирішувати питання та надавати пояснення;

- онлайн-тести: завдання тестового характеру можуть бути використані для перевірки рівня засвоєння матеріалу студентами. Цей

метод дозволяє автоматично оцінювати відповіді та надавати зворотний зв'язок;

- колективна робота: студенти можуть працювати разом над проектами або завданнями, використовуючи спільні документи чи спеціалізовані платформи для співпраці. Цей метод забезпечує можливість взаємодії та обміну думками між студентами, навіть якщо вони знаходяться на різних географічних відстанях;

- інтерактивні заняття: викладач може використовувати спеціальні платформи для проведення інтерактивних уроків, де студенти можуть брати участь у вправах, питаннях-відповідях, диспутах тощо. Цей метод стимулює активну участь студентів та сприяє кращому засвоєнню матеріалу;

- дистанційні практичні заняття: деякі практичні дисципліни можуть бути виконані дистанційно за допомогою спеціального програмного забезпечення.

Використання цих методів сприяє збереженню якості навчання та ефективному сприйняттю матеріалу під час дистанційного навчання.

Література:

1. Семенець С.П. Методи навчання в системі розвивальної освіти.
URL:

<http://eprints.zu.edu.ua/15540/1/%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%B6%D0%B6%D1%8F.pdf> (дата звернення 05.11.2023)

2. Хома Т. В. Активні методи навчання в педагогіці вищої школи.
URL: http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2020/69/part_3/32.pdf
(дата звернення 05.11.2023)

3. Гевко І. В. Використання інтерактивних технологій в освіті. URL:
<https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/24374/Hevko.pdf?sequence=1>. (дата звернення 07.11.2023)